

K.K.T.C
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN - EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ EDEBİYATI BÖLÜMÜ

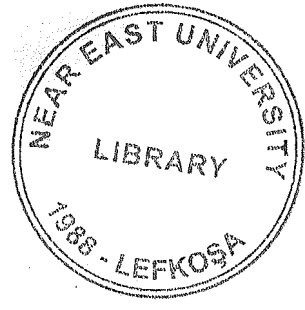
TORAMAN ROMANININ İNCELENMESİ

BİTİRME TEZİ

FATMA AKSULU
SINIFI:4-A
950926

Haziran 1999
LEFKOŞA/KIBRIS

K.K.T.C
YAKIN DOGU ÜNİVERSİTESİ
FEN - EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ EDEBİYATI BÖLÜMÜ

TORAMAN ROMANININ MADDİ KÜLTÜR AÇISINDAN
İNCELENMESİ

FATMA AKSULU

TEZİN DANIŞMANI:DOÇ.DR.BÜLENT YORULMAZ

Haziran 1999
LEFKOŞA/KIBRIS

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

TORAMAN\
(Roman)

1919

ÖN SÖZ

Bu bitirme tez çalışması Yakın Doğu Üniversitesi Fen -Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Edebi-kapsamı dahilinde yapılmıştır.

Bu-çalışmada Hüseyin Rahmi Gürpınar'm Toraman adlı romanı ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Bu kapsam içerisinde, bilinmeyen kelimelerle birlikte maddi kültür de genel olarak çıkartılıp tahlil edilmiştir.

Bu çalışmada dört yıl boyunca beni yönlendiren , her türlü yardımı eleştiriyi esirgemeyen bitirme tezi danışmanın Doç.Dr, Bülent Yorulmaz 'a teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖN.SÖZ -----1

İÇİNDEKİLER-----4

1)GİRİŞ-----5

2)YAZARIN HAYATI-----2-8

---YAZARIN HAYATI

---YAŞAMI

---YAZARLIĞA BAŞLAMASI

---ROMANCILIGI

---KONULARI

---ROMANLARINDA İŞLEDİĞİ TİPLER

---ROMAN TEKNİĞİ

---GE~QJE.~<;İLİĞİ··"V'E·noGALCILIGI

~~:Q~:Lxc~.~····~:L.t\TIMI

---YAZILIĞITÜRLER

3)YAPITLAR.J - -----9-10

4)SEÇME KAYNAKÇ.A-----11-12

16)MEKAN ADLARI-----~	15
17)MESLEK VE ÜNVAN ADLARI-----	16 ,
18)MEYVE İSİMLERİ-----c" -7-----	17
19)TANINMIŞ•AİLE İSİMLERİ-----	18
20)'İ?&<EDEBİYATINA ADAPTE EDİLMİŞ MASAL İSİMLERİ-----	19
21)TÜRK EDEBİYATI TÜRLERİ-----	20
22)YABANCI MİLLETLER~-----	21
23)VEME~.İSİMLERİ-----	22-23
24)YER.İSİMLERİ-----	24
25)İli~DEKS-----	25-37
KA~A~~A-----	38

GİRİŞ

TORAMAN,Hüseyin Rahmi'nin evlilik kurumuna olumsuz bakış açısını yansıtan romanlarından bir tanesidir.

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın romanı (1919) bir komşu dedikodusu ile başlar:Hesna Hanım , komşuları tarafından kendisine söylenecek önemli haberin söylenmesine fırsat bırakmadan , uzun uzadıya dedikodu yapar.Kocası Şuayip Efendi , Servinaz adındaki Hoppa bir kadının fettan kızı Binnaz 'la gizlice evlenmiştir.Hesna Hanım derdinden daha büyük bir derde uğrar.Bir süre sonra Binnaz Şuayip Efendi'nin önce TORAMAN adını taktıkları oğluya kocasını aldatmaya başlar.eve başka gençler de alır.Bir gece , oğluya oğlunun üvey anası , yani kendi ikinci karısı Binnaz ' ı uygunsuz bir durumda yakalayınca Şuayip Efendi ' ye inme iner ;yaşlı adam bir türlü iyileşmez , " gördüğü son manzaranın tafsilatını " mezara götürür.

Bu romanda Hüseyin Rahmi yaşlı erkeklerle evlendirilen genç kızların fizyoloji ve ruhsal çırpınmalarını , ev içindeki veya dışındaki kendi yaşlıları delikanlılarla gayrı meşru münasebetlerini .türlü maceralarını ve neticede tam anlamıyla ahlaki düşüşlerini sergilemiştir.

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

- Yaşamı
- Yazarlığına Başlaması
- Romancılığı
- Konuları
- Romanlarında İşlediği Tipler
- Roman Tekniğı
- Gerçekçiliğı ve Doğalcılığı
- Dil ve Anlatımı
- Yazdığı Türler

HÜSEYİN· RAHİMİ GÜRPINAR

Romanımızda doğalcılığın ve gerçekçiliğin en önemli kavşaklarından biri olan Hüseyin Rahmi Gürpınar, sanat yaşamı boyunca hep aklın ve mantığın yanında olmuş; romanlarıyla, yazılarıyla toplumun çağdaşlaşması yolunda, yobazlığa, ~li~liğe. .bağrıazhğa. sömürücülüğe karşı savaşımıştır. Onu böylesine verimli, ço~g.~unan bir yazar yapan da bu özelliği olmuştur. Hüseyin Rahmi, Türktoplumunun büyük bir dönüşüm sürecine girdiği bir dönemde, yani doğru zamanda ortaya çıkmış bir düşünür - yazardır.

YAŞAMI:

17-['-ğ~s[os-1864'de, İstanbul'un Ayazpaşa semti!d.e doğan Hüseyin Rahmi G~ınar., hünkar yaverlerinden Mehmet Sait Pa~'ının oğludur. Ancak babasının pek etkisi altında kaldığı söylenemez; çünkü, Mehmet Sait Paşa, görevli olarak zamanının çoğunu İstanbul dışında geçiren. 'oirkimsedir. annesi de .küçük Hüseyin Rahmi daha dört buçuk yaşında. iken ölünce, yapayalnız kalır. Bu nedenle çocukluğu teyzesinin Aksaray'daki konağında geçer.

Tipik bir Osmanlı konutu olan konakta kadınlar arasındaki yaşamı. romanlarında işlediği olaylar ve özellikle kadın tipleri konusunda büyük bir gözlem birikimi sağlamasında en. önemli etken olacaktır.

Belki de alll~ in~esi"e bu imgeden çok çabuk ayrılması, romanlarındaki ve 9y~ı.~ri~i "ya~ıka<lın" tiplerinde ana çizgilerini oluşturmuştur ,bir.~ı~ın.~e~. inişöyle anlatır: " Annem okur-yazar bir kadındı. Beni dö~ bu~~ yaşında leyzemin eğitici kucağına bırakarak pek genç iken. yirmi iki Y~ıııı~\İlf(!!!• öldü. Söz annemden açılınca. kendimi tutamam, ağlamadan duramalı.~~~ kendisine pek düşkündüm. Kucağından hiç inmezdim." (Yalınlaştırılı: J~t~)\: ENİ TÜRK DERGİSİ, sayı 25, 1934). Buna karşın Hüseyin Rahmi, ilf g~eniminden sonra, önce Beyazıt'taki Mahmudiye Rüstiyesi'nde okumayab~l~ ama diploma almadan Mahrec-i Akları adı verilen bir tür meslek okulu~a~t~.er. Bu okul, devlet memuru yetiştire~ bir okuldur. 1878'de Mülkiye İdadisi'ni~y~ılır; ancak ikinci sınıfta iken, ~astalandığı için ayrılmak zorunda kalır. Ağzında ıık~ı gelmiştir. Bu. dıı! Uın~enç Hüseyin Rahmi'yi ürkütür. Annesinin de veremden ölmüş olması, yazarın, bir bakıma mikrop korkusunun da nedenini oluşturur. Yakınlarının belirttiğine göre. oldukça f'ktruntulu "bir kişiliği vardır ve işi. başkalarıyla ilişkiden kaçmaya kadar götlirür.

1880'de Adliye Nezareti Umur-u Cezaiye Kalemî'nde (Ceza İşleri Bü-

rosu)riiemurOlarak.çalışmaya başlar.Daha.sonraİkinciAsliye Mahkemesi namzet üyeliğinde bulunur.

1908 Meşmtiyeti'nden sonra,resmi görevinden ayrılır ve yapıtlarını yayınlamaya başlar.

1912'de, Heybeliada'da yaptırdığı köşke taşınır ve ömrünün otuz yılını bu köşkte geçirir.1914'te Darülbedayikurulduğu zaman oluşturulan"edebi kurulüyeliğine atanır.İKDAM gazetesinde,tiyatro yazıları da yayımlar. 1936'da Kütahya milletvekili seçilmesiyle başlayan siyasi yaşamı.iki dönem sonra, 1943'te sona erer.

Hüseyin Rahmi,8-Mart-1944'teyaşamagözlerini yumar ve Heybeliada'daki Abbas AğaMezarlığı'na gömülür.Köş:kü,:ölününden sonra müze haline getirilmiştir.

YAZI\..R.LIGA BAŞLAMASI:

Hüseyin Rahmi'nin annesi de babası da okumuş insanlardı.Babasının divan şiiri yolunda.şiirler yazdığı da bilinmektedir.Kendisinin yeteneği de küçük yaşta ortaya çıkmıştır;1887'de yayımlafür:nilk yazısı," Jstaribul'da Bir Frenk" adını.taşır.Bu öykü.hayli de beğeni toplar.

Bu yıllar,Tanzimat ikinci kuşak yazar ve şairlerinin.edebiyat dünyasına egemen elduğu.Servet-i Fünun kuşağının sa yazı alanına çıkmaya hazır.İlandığı yıllardı.Şiirde coşumculuktromarızizmjkendisini duyururken.roman ve öyküde.Samipaşazade'nin "Sergüzeşt " romanıyla "Küçük Şeyler " adlı öykü kitabı,Nabiza~e .l'l",~ıtn'ın ll~ehra"romanıyla lfKarabibik"adlıilk doğalcı (natüralist)uz~n <~> (lisü,RecaizadeEkrem'in "Araba Sevdası"romanı edebiyatımıza b~~~>lıçılı~lar getirmiş,dilde,anlatımda,analtı estetiğinde büyük bir gelişine ,ağlanmı~tır.Bunların yanısıra, ama bambaşka bir yolda yazan,dönemi~l:>fsı~yeyazım alanındaki devi Ahmet Mithad Efencî'ninher türden yazttışır~ınanları,okuru hem anlatı türünü okumaya alıştırmış.hem de romanlarıyla"-i.g~çinebilmesi,gençazarları yüreklendirmiştir.

Hüseyifi_~~i'nin ilk romanı da,1887'de Ahmet Mithad Efendi'nin çıkardığı TERCÜMAN-I HAKİKAT gazatesinde,tefrika edilmeye başlar.Kendisi,romanını Ahmet Mithad Efendi'ye göndermiş,ertesi günü romanının gazetede yayınlanacağını.kendisinin matabaaya çağrıldığını duyunca gözlerine inanamamıştı:"Hazretinhuzuruna büyük bit-helecanla çıktım.Gür kaşlı, kara sakallı,iri yarı,heybetli bir zat... Beni görünceilk sorusu şu oldu: ---Kimsin sen çoruğum?

---ŞIK yazarı Hüseyin Rahmi.

Korktuğuma uğradım.Efendi'nin yüzünde derhal bir güvensizlik gülümsemesi belirdi.Bana pek alaycı gelen bir sesle:

=-Oğlum.senin ağzın daha süt kokuyor.Bu roman usta işi.Senin ne kalemin,

Ne yazı gücün, deneyimin ne de görgün henüz bunu yazmaya yeterli değil. Bu gerçek görünüyor.Sen böyle bir şey tasvirine özenabilirsin.ama tek başına başaramazsın.Sana bir yardım eden var.Baban mıdır.ağabeyin midir , arkadaşın mıdır, o kimdir?Söyle ...

(...)Koca Ahmet Mithad Efendi 'nin bu suçlaması karşısında küçül-
düm , büzüldüm .hiçbir söz bulamadım. Sonunda gözlerimden dökülen iki
damla .hüzünlü bir yanıt yerine geçti.Bu saf .masumca ağlayışım Efendiye
dokundu hemen :

...Ağlama .Ağlama .inandım ... dedi." (ŞİK'ın önsözünden .ikinci
basımİbrahim Hilmi Kütüphanesi,1920)

Böylece Hüseyin Rahmi, yazın dünyasına ;hem .de onu.daha sonra
kızını vermeyi düşünecek kadar beğenen ve seven Ahmet Mithat Efendi'nin,
desteğiyle girmiş olur.(Ahmet Mithat Efendi'nin kendisine kızını verme
teklifini nazıkçe reddeder ve ömür boyunca evlenmez.)

ROMANCILIGI:

Hüseyin Rahmi, daha ilk yapıtıyla yani ŞİK romanıyla büyük bir ün
kazanır.Buna kendisi de şaşırmıştır.Nedenini Ahmet Mithat Efendi'ye sor-
duğunda .şu .anıtı alır: "Oğlum .senin kafandan daha çok şeyler doğacak
gibi görünüyor.Bserinin en büyük erdemi , okuyanları kahkahalarla güldür-
mesidir."

Gerçekten de Hüseyin Rahmi , üstadı Ahmet Mithat Efendi gibi .hem
okurlarını bilinçlendirmeye, çağdaştırmaya, boş inanlardan .çağdışılık-
lardan kurtarmaya çalışır.Bu arada ilerde değilineceği gibi , belki biraz
aşırıya kaçır,öğretfülüğün dozunu biraz kaçırmama onun inancına göre ,
roman estetiği ister zedelensin , ister zedelenmesin , bunun o dönemde , o
koşullarda .yaşamsal bir gereği vardır.

Hüseyin Rahmi'nin romanlarında, ilk kez yapmacıksız bir yerlilik
vardır.İ~taril:fül'üri.bütüi semtleriyle, mahallenin delisinden konak hanım-
efendisine ,sôkak çocuklarından kayınpederinin evine yan gelen içgüveyine
kadar , kimi ve neyikonu olarak alıyorsa , onu yerli renkleriyle betimleme
sini bilir."İffet"romanının yayımlandığı sırada (1897)romanı konusunu bir
bir Fransız yapıtından aşırıldığını ileri sürenlere.şair Andelib'in verdiği yanıt
ilginçtir:" İnsaf ediniz yahu Fransa'da Edimekapı mezarlığı.Yeaıbahçe
çayırı.Kale Dibi mahallelerimizin hayatı var mıdır?Hüseyin Rahmi bu halk
dili , iveleriyle.bütün adetleri.feci ve gülünç ahlakları.sefaletleriyle yaş .at-
mıştır.Mezarlıklarda gördüğümüz şiirde büsbütün yerlidir.hiç Fransız şiirsel-
liğini andırmaz.İffet;ipliği,yünü,boyası yerli olan eski Türk halıları kadar
Türk'türl "

Hüseyin Rahmi, sanatı, halkı yükseltmek için bir araç olarak görür.Bu nedenle,bütün yazarlık yaşamı boyunca üzerine gitmediği,eleştirip alay etmediği hiçbir toplumsal kurum yoktur ; *iki* yüzlü aile ahlakını (daha doğrusu ahlaksızlığını),dini kötüye kullandığını dünyalıklarını doğrultan yobazlan,kansını ya da kocasını aldatan eşleri.her türlü rezaleti Avriipalılaştırmanın bir gereği olarak gören kadın.lan,tiiyü bitmedik yetimin hakkınıfgasp eden ticaret erbabını yergilerinin hedefi.olarak işlerken,amacı yalnızca okuru biraz olgun düşündürmek ve eğlendirmektir.Kendisini "üslubsuzlukla suçlayan yazar ve eleştirmen Şahabeddin Süleyman'a şöyle yanıt verir: "Karşımızda yükselmek özlemiyle ellerini bize uzatmış milyonlarla halk var. Bir milletin genel kültürü, birkaç estetik hocası:fii:fii:faştımialarının sonuçlarıylaölçül~Jii~N~lk için edebiyat olamazmış ... Nilfl~U(!Halk bilgisiz, Jile içind~.~~~un,koca bir millet yok olmayamalık\llll'olsun,bkzarsıdan seyrine bakalım,öyle mi?Siz edebiyatı kendi aranızda geçerli bir kalp,paraya yalnız seçkinlere özgü bir şifreye çevirmek istiyorsunuz.!(Cadı Çarpıyor'-dan).

KONULAR:

Refik Ahmet Sevensil,Hüseyin Rahmi Gürpınar adlı yapıtında," Halk için yazan yazar,konularını ve tiplerini halkın yaşayışından.,duygusundan, düşüncesinden,konuşuşundan aldı.Üstadın romanlarını okurken, bu taplardaki kahramanları bir bir tanır gibi olurum. Onlar yazarın düşlem gücünü (muhayyilesinin)yarattığı tiplerdir ama bu hayal aleminin yarattıkları sokak.. ta dolaşan,vapura;trainvaya,trene binen,sizinle konuşan,benim yanımda oturan gerçek insaılatdan. hiç de başka türlü değillerdir." demektedir.(1944, s.58).

Gerçi, [cf~'~tlfiiseyinRahmi Gütpınar'ın yaptiafütüdü, 1:0ŞıncuJuğun,düşlem, lerin,büyük>c1.şkların,kara sevdalıların,yaşamın düşsü yanlarının yeri yoktur. kendi deyişfl~c~{~kurlarını yüksek bir felsefeye doğru yükseltme amacın .. dan başkab~<cl111~[l~t:ızmaz;bunun için de konularını seçerken,bunların yaşamın içindensayfalar olmasına özen gösterir.İstanbul'un kenar semtlerin- de,mezarlıklarında;eyin.gene mahallelerinde,konaklarında,şirket-i hayriye vapurlannda,gazinolafünda,yazlıklarında,gezi yerlerinde vb.dolaşır,okurları" nı dolaştırır.Berna Moran.'ın.deyişiyle, "Halk cahil kaldıkça hiçbir şeyin dü- z.elmeyeceğininandığından,halk.tn.ğfl~~ek1F1'~fe~~ı'k1~æ. dine dayalı zihniyeti yerine,Batı 'nın akla,bilime d~yalıp?ziti'listzihfüyetini yerleştir- mek istemiştir.Onun içi~,romanlarııdabep "es~i k~fa ","yeni kafa" dediği iki zihniyetin çarpıştığına tanık oluruz. » (Selim İleri ile yaptığı konuşma- dan).Bu amacını gerçekleştirmek için,İstanbul,bir labaratuvardır sanki.

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın "Romanları ve Romanlarında Şahıslar Kadrosu " adlı yapıtında Önder Göçgün.Hüseyin Rahmi'nin işlediği konular şöyle sınıflandırılmaktadır:

"İBatılılaşmayı yanlış anlayan,davranışları Türk toplumunun gelenekleriyle tezat teşkil ettiği için gülünç durumlara düşen,alafranga,züppe ve dejenere tiplere yer veren eserler (Şık,Mürebbiye;Metres,Şıpsıvdi, Tutuşmuş Gönüller Gönül Bir Değirmendir, Sevda Öğütler,Dirilen İskelet,Kaderin Cilvesi,Can Pazarı).

2.Toplumun gerisine itilmiş,yokluklar içinde kıvranan.genellikle her türlü himayeden mahrum,zavallı,aciz kimseleri ve onların.problemlerini,düşükleri kötü durumları ele alan eserler (İffet.Nimetşinas.Hakka Sığındık,Billur Kalp).

3.Batıl şeylere-inanan ve birtakım fantastik unsurların etkisinde kalan tipleri konu edinen eserler (Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivac,Gulyabani,Cadı, Efsuncu Baba,Muhammet Tılsımı,Mezarından Kalkan Şehit.Şeytan İşi).

4.Karı-Koca geçimsizliklerini ve bunların zeminlerini hazırlayan çeşitli faktörleri işleyen eserler (Mutallaka,Tebessüm-i Eylem).

5.Kadının veya erkeğin isteğine aykırı olarak yapılan evlilikleri ve bunların olumsuz neticelerini ele alan eserler.

6.Yaşlıerkeklerle evlendirilen genç kızların fizyolojik ve ruhsal çırpınmalarını,ey< için.dekivedışındaki kendi yaşlıları delikanlılarla gayrimeşru münasebetleri.rı*;tiitlünaceralarını ve neticede tam anlamıyla ahlaki düşüşlerini sergiley~11;;.e~~~l~r.(ToramGüç,hennemlik,Dünyanın Mihveri Kadın mı Paramı ,Namuslu:~gl<Qtlar)

7.Toplumu temelidid.@JJ.sarsan sosyal meselelerin en mühimlerinden birini teşkil eden fuhuşu,sönuq~:1-ece.realisölçüler içerisinde gözler önüne seren eserler (Hayattan Sayfalar,Kokotlar Mektebi)

8.Felsefeyi hareket noktası kabul iederek,d~yR Ve ahiretle ilgili çeşitli hadise lerle uğraşan filozof tavırlı kimseleri,gılarınfikrive ruhsal yapılarını,anlayış larını ;dayranış özelliklerini.eğilimlerini.ve ideallerini ele alan eserler (Deli Filozof,İnsanlar Önce Maymun mu İdi?)

9.Ruhsal bakımdan hasta tipleri ve onların toplum içerisindeki son derece olumsuz,zararlı hareketlerini,bir psikolog titizliğiyle tahlil ve tenkit eden eserler(Ben Deli miyim?,Utanmaz Adam).

10.İlerlemiş yaşlarına rağmen hala olgunlaşmamış ve kendilerini sadece cinsel içgüdülerine teslim etmiş tipleri,yer yer hicvederek ele alan eserler (Evlere Şenlik Kaynanam Nasıl Kudurdu ?).

11.Tehditle para sızdırmak amacıyla .kaçırılamlı insanları ve onlara türlü eziyetler çektiren eşkiyayı konu alan eserler (Eşkiyaİninde).

12.Baştan.sonapolisiye bir nitelik taşıyan,geriliiniyüksek eserler (Kesik Baş).

13.Ruhçulukyebunedenle ruhçuluğa inanan kimselerin geçirdikleri sarsıntıları konu alan eserler (Ölümler Yaşıyor mu?).

14.Çeşitli psikolojik zikzaklar çizerek .çareyi canlarına kıymakta bulunan ve neticede intihar manyasına tutulan zavallıları ve onların bu hallerini tasvire yönelik eserler (Ölüm Bir Kurtuluş mudur?). "(1993,s.603-604)

Bu sınıflandırmadan da anlaşılacağı gibi ,Hüseyin Rahmi genel olarak toplumun ve insanların hertürlü olumsuzluklarını,suça yönelmelerini.toplumsal ve dinsel. yolsuzluklarını,cinse kudurganlıklarını,safliklarını, doğallara özgü bir.gözlemci gerçekçilikle işlemiştir.

RO~NLAİt.İNDİ İŞLEDİĞİ TİPLER:

\?!~;~~der Göçgün'ün kapsamlı sınıflandırmasına göre,Hüseyin Rahmi'ni~f~11.1.~~larındaşlediği tipler,toplumun her kesiminden,her yaştan, her ruhsal dtll"~~~olan tiplerdir: Yoksullar,dilenciler,evlatlıklar,öksüz ve yetimler ,gayrı~e~ı-tı çocuklar ,iffetsizler ,mülkiyeliler .hukukçular ,askerler, doktorlar ,eczacılar;öğretmenler ,din adamları,mürebbiyeler,bürokratlar .küçük memurlar ,polisler;.,yazarlar,politikacılar ,şairler ,musikişinaslar ,ressamlar, tiyatrocular,sporcular ,harp zenginleri, vurgunvular,mirasyediler .içgüveyi olanlar ,dullar ,dolandıncflw;fafüşeler,inetresler,muhabbet tellalları, besleme-ler,dadılar ,kalfalar;aydınlar .yarı aydınlar;-çahiller;c:ıla.:franga-değnere-züppe Tipler ,tutucular ,yobazlar ,milliyeçiler,devrillciler,yenilikçiler ,pozitivistler, Eneternasyonalistler ,namussuzlar,kalenderler,kaderciler,filozof geçinenler; Fransızlar,Rumlar,Ermeniler, Yahudiler,Ruslar;hovardalar,şıpsevdiler ,İstanbul hanımefendileri,İstanbul beyefendileri,fedakarlar,dedikoducular,fettanlar

Bütün bu tipler arasında.Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın özel bir beceri ile canlandırdığı tipler.kadınlar özellikle yaşlı kadınlardır.Birçok eleştirmen bu konuda onun küçük yaşta teyzesinin konağında tanıdığı kadınları gözlemlediğini söyler.

ROMAN TEKNİĞİ:

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın romanlarında teknik bir yetkinlik olmadığı genel kabul gören bir yargıdır.Röm.anı estetiğf tekniği'nin yenileştiği.çağdaşlaştığı bir dönemde.Servetsi Fümncular'la aynı zaman diliminde yaşadığı düşünülürse.bir Halid Ziya Uşaklıgil'ini,birMehtn.et Rauf un romanlarında ulaştıkları düzeyle karşılaştırıldığında Hüseyin. R.alınii'nin romanlarının (ve öykülerinin)gerçekten teknik kusurlar taşıdığı söylenmelidir.

Ömeğiti,dôğaföilatt ve getçekçifori örnek alma,sınakarşın.romanın akışını sık;stk.keserek kendi düşüncelerini söylemesi.hem roman tekniği açısından kusur sayılır,hem de gerçekçi ve doğalcı akımın anlatılan olaylara romancının karışmaması.yorum yapmaması.yalnızca olayrbetinilemesi anlayışına aykırıdır.Romandan bir ders.bir sonuç çıkarılacaksa.bunu okurun anlayışına ve yorumuna bırakmak gerçekçiliğin ve doğalcılığın kuralıdır.Mürebbiye romanında Hüseyin Rahmi.Fransız mürebbiye Anjel'in geçmişine değinirken.onun düşkün bir kadın olduğunu belirtir ve dönemin Paris'inin betimlemesini yaparken.ahlak düşkünlüğünün yol açtığı felaketler üzerinde uzun uzun durur.sözü doğalcılara getirerek.doğalcılığın nasıl bir sanat akımı olduğu.hangi özellikleri bulunduğu konusunda bilgi verir.Gulyabani'nin sonunda da,Gulyabani'nin gizi çözüldükten sonra.aslında bunun boş inançtan başka birşeyolmadığını,boş inançlardan dolayı.açıkgözlerin insanları do.landırdığını anlatır.

Hüseyin Rahmi'nin teknik özelliklerinden biri de.roman kurgusunu estetik bir şekilde düzenleyemeyişi.dolayısıyla konunun gelişimini yalnızca olaylarııfildşına bırakmasıdır.Bu nedenle de ortaya çıkan zorlukları.düğüm noktalarını(ni)~~an mantığa uygun gelmeyen yollarla çözmek zorunda kalmakta,o zaman.ija. yetkin olmaktan uzak.naif hlf roman çatısı ortaya çıkmaktadır.Ancak bU~ğnunun,onun romanlarında gülmece öğelerinden birini oluşturduğu da söylenmelidir.

GERÇEKÇİLİĞİ VE DOĞALCILIĞI:

Hüseyin Rahmi.sanatında gerçekçilikve doğalcılık akımlarından çok etkilenmiş ve bu yolda yapıtlar vermiştir.Onun yapıtlarında.dogalcı geleneğe uygun olaraktopluma kötümser.yergici bir gözle bakılır ve çocuklar dışın..da "iyi insan"ibulmak çok güçtür.Yazann bukötümserliğinde.annesini genç

yaşıta yitirmesinden hastalık korkusuna kadar pek çok etken bulmak olasıdır; ama asıl etkeni .belki de bir fotoğraf objektifi gibi betimlediği toplumda aramak yerinde olur.

Asıl olarak gerçekçiliği aldığı halde Hüseyin Rahmi'nin romanlarında neden-sonuç ilişkisi de oldukça zayıftır. Kahramanlar daha çok "yaza öyle ya da böyle istediği için" "öyle ya da böyle" davranırlar. Çünkü yazarın olayları düzenleyişinde neden-sonuç ilişkisine dikkat etmekten çok başka amaçları vardır: "okuru bilinçlendirmek". Bununla birlikte. Selim İlerinin kendisiyle yaptığı. konuşmada. Berna Moran, haklı olarak şunları söylemektedir: "Okurlarım yüksek bir felsefeye doğru çekmeye çalıştığını söyleyen Gürpınar'ın bunu başardığı söylenemez. Ondan akılda kalan gülmecesi. türlü tipleriyle, canlı bir İstanbul yaşamıdır. Okur'a aşılama çalıştığı ve önemli saydığı fikirlerin pek çoğu gürültüye gitmiştir. Çünkü bunları romanın olay örfüsüyle bütünleştirerek işleyememiştir."

Onun değalcenği konusunda söylenecek bir başka yargı da .doğalcıların genel olarak işlediği her toplum için geçerli olacak ilişkileri. aşk. cinayet, evlilik ilişkileri. kan ya da kocanın ihaneti gibi konuları değil .yazarın kendi toplumunun hatta denebilir ki İstanbul'da yaşayan insanların (bu topluma özgü) ilişkilerini işlemesidir. Bu da aslında romantiklere özgü konu anlayışından başka birşey değildir.

DİL VE ANLATIMI:

Hüseyin Rahmi Gürpınar .romanlarında da öykülerinde de dil estetiğine önem vermez. İlk yapıtlarında da yer yer Servet-i Fünun anlatımını tıttıgular. Da. h~ senraise hem sözcükleri hem de anlatımı yalınlaşmaya yönelir. Bu konuda, Cadı Çarpıyor adlı polemik kitabında (1913), "Dilimizde sade liğin zorunluluğu ve önemi ciddi olarak bilindiği gün. edebiyat başlamış olacaktır," demektir.

YAZDIĞI TİJRLER:

Hüseyin R. afürlü'nin en verimli olduğu tür. romandır. Roman dışında öykü. oyun. makale gipjtürlerde de yazmıştır. Yazın ve dil konusundaki görüşlerini .kalem tartışmalarında dile getirmiştir.

Gönül Ticareti. Melek Sanmıştım Şeytanı. İki Hödüğün Seyahati. Meyhanede Hanımlar gibi kitaplarda topladığı öykülerinde. romanlarında olduğu gibi. amacı yine toplumsa yergi yoluyla lialknı bilinç düzeyini yükseltmektir. Öykülerinin dili. romanlarından daha yalın. yapı bakımından da daha basittir.

Kalem tartışmaları Cadı Çarpıyor ve Şekavet-i Edebiyye (Yazın Eşki. yalıgıjadlı yapıtlarında yer alır.

YAPITLARI:

(Tarihler.kitap olarak çıktığı yılı göstermektedir):

- *Şık (Ayna,1889)
- *İffet(1896)
- *Mutallaka(1 898)
- *Mürebbiye(1899)
- *Bir Muadele-i Sevda(1899)
- *Metres(1 899)
- "Tasadüf (1900)
- *Nimetşinas(1901)
- *Şıpsavdi(1911)
- *~ii~ıu fıJdiz, .t\JtJttda İzdivaç(1 912)
- *Sevda Peşinde(1912)
- *Gulyabani(1 9129)
- *Cadı(1912)
- *Hakka Sığındık(1919)
- *Toraman(1919)
- *Hayattan Sayfalar(1 919)
- *Son Arzu(1 922)
- *Tebessüm--i Eylem(1923)
- *Cehennemlik(1924)
- *Efsuncu Baba(1924)
- *Ben Deli miyim?(1 925)
- *Billur :K~lp(1926)
- *Tutuşmuş·Gönüller(1 926)
- *EvlereŞenlik·Kaynanam Nasıl Kudurdu?(1927)
- *Muhabbet Tılsımı(1 928)
- "Mezarından Kalkan Şehit(1 929)
- *Kokotlar Mektebi(1929)
- ;Ş~ytan işi(1?33), „ „ „
- *Utanmaz Adam(1934)
- *E,şkiyaJnintle (1935)
- *Kesik Baş(1942)
- *Gönül Bir Yeldeğirmenidit·Sevdaôğütür(1943)
- *Ölüm Bir Kurtuluştur(1945)
- *Pirilen iskelet(1 946)
- *Dünyanın Mihveri Kadın mı Para mı?(1949)
- *Deli Filozof(1964)

- * Acı Gülüş (1967)
- * Can Pazarı (1968)
- * İnsanlar Nihayet mi vardı? (1968)
- "Namuslu Kokotlar (1973)

ÖYKÜ:

- * Kadınlar Vaizi (1920)
- * Meyhanede Hanımlar (1924)
- "Namusla Açlık Meselesi (1933)
- * Katil Buse (1933)
- * İki Hüdüğün Seyahati (1933)
- "Tünelden İlk Çıkış (1934)
- * Gönül Ticareti (1939)
- "Melek Sanmıştım Şeytanı (1943)
- * Eti Senin Kemiği Benim (1963)

OYUN:

- * Hazan Bülbülü (1916)
- * Kadın-Erkekleşince (1933)
- "İçici Damla Gôzyaşı (1973)
- "Tokuşan Kafalar (1973)

KALEM TARTIŞMALARI:

- * Cadı (Çiğ)ıyor (1911)
- * Şekavet-i Edebiyye (1913)

MAKALE:

- * Muntehabat-ı Hüseyin R.ahmi ! Bülbül Yuvası (1889~1890)

SEÇME KAYNAKÇA

(Kitap Olarak)

- Alangu , Tahir: 100 Ünlü Türk Eseri,Milliyet yay.,c.2,s. 823 -847.
- Alemdar ,Yalçın: Sosyal ve Siyasal Değişmeler Açısından Cumhuriyet Devri Türk Romanı 1,kendi yayımı,s.126,127,130,131,132,133,135,138,140 141,143,144,145.
- Cevdet Kudret:Türk Edebiyatında Hikaye ve Roman,Varlık yay.,1965,c.1,s. 263-297.
- Fethi Naci :40 Yılda 40 Roman,Oğlak,Yay.,1994,s.14-20
- :Türkiye'de Roman ve Toplumsal Değişme.Gerçek yay.,1981,s. 46-51.
- Göçgün.Önder .Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Romanları ve Romanlarında Şahıslar Kadrosu.Kültür Bakanlığı yay.,1993.
- Gökman.Muzaffer.Hüseyin Rahmi Gürpınar.Devlet Kitapları, 1966,Bibliyog" rafa 1,249 s.
- Hizarcı,Suat;Hüseyin Rahmi Gürpınar.Varlık yay.,1953.
- Kabaklı Ahmet:Türk Edebiyatı,Türk Edebiyatı yay.,1974,s.312-374.
- Kaplan.Mehmet.Edebiyatımızın İçinden.Dergah yay. ,s.90-96.
- :Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar 1 Dergah yay.,İ976,s.392, 442,457,459,474.
- :Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar 2,Dergah yay.,1987, s.51, 52,77,97,99.107,121.
- Karaalioglu .SeyitKemal.Resimli Motifli Türk Edebiyatı Tarihi,c.3 Cumhu- riyet Edebiyatı,İnkılap Kitapevi yay.,J985,~,95-J56.
- Kutlu,Şemseddin:Servet-i Fünun Dönemi Türk Edebiyatı Antolojisi.Remzi Kitapevi yay., 1981,s.286-315.
- Levend ,Agah Sırrı.Türk Edebiyatı Tarihi, Türk Tarih Kurumu yay.,1973, s.54-55.
- Mutluay,Rauf:Ben;de Yaşayanlar.İş Bankası yay., 1977,s.304,311,318,376.
- : 100 Sô:ruda Tanzimat ve Servet-i Fünun Edebiyatı (XIX. Yüz- yıl Türk Edebiyatı),Gerçek.yay;1988,s.288:229.
- Özön.Mustafa ;Hüseyin Rahmi Gürpınar'dan Seçilmiş Parçalar ve Eserleri hakkında Mütalaalar.Hilmi Kitapevi yay; 1944.
- Sevengil,Refik Ahmet Hüseyin Rahmi Gürpınar,Hilmi Kitapevi yay., 1944.
- Tannınkulu.Abdullah.Hüseyin Rahmi Gürpınar.Toker yay.,1974.
- Timur Taner:Osmanlı-TürkRomanında Tarih,Toplum ve Kimlik,Afa yay., 1991,s.46:49.

Yücebaş.Hilmi.Bütün Cepheleriyle Hüseyin Rahmi.İnkılap VE Aka Kitapev-
leri yay.,1964.

BAHÇE VE BİTKİ ADLARI:

Ağaç
Arpa
Badem
Bahçe
-Bakla
Ceviz Ağacı
Çam
Çelenk
Çiçek
Dal
Dut Ağacı
Fesrengi
Fındık
Fıskiye
Fıstık
Gül
Havuz
Ispanak
Kabak
Kameriye
Kuyu
Kuyu Fındığı
Limon
Langa Bostanları
Lavanta Çiçeği
Nispetiye
Ocak
Ot
Orman
Öd Aşam
Ökse
Şeftali Ağacı
Toprak
Taş
Tütün
Zakkum Çiçeği

DEYİM:

Dolap Beygiri Gibi Dönüp Durmak:(D):Çok yorucu bir işde ara vermeden Bilinçsiz bir şekilde durmadan çalışıp durmak.

BEDDUA:

Yaşı Yerlerde Sayılası'Tez zaamanda gebersin.

DİNİ TERİMLER VE BÜYÜ TABİRLERİ:

Ahlak
Allah
Cehennem
Cennet
Cihan
Din
Dua
Efsun
Ezan
Hayat Suyu
Hayalet
Hicaz
Hz.İsa
Hz.Meryem
İman
Kur'an
Lokman Ruhü
Melek
Meyzi
Minare
Mucize
Muska
Müezzi11:(~z~11 okuyankişi).
ö1nüt?fö:rpüsü
Öteki Dünya
Peygamber
Rüya
Sihir
Şeyh
Şeriat
Şeytan
Tanrı

EŞYA İSİMLERİ:

Anahtar

Ateş

Ayna

Ballı

Bebek

Bıçak

Bıllık Tesbihi

Biz.(Meşin vb.kalmşeyleri iğneyeyol açmak içinkullanılansivri demir).

Cetvel

Cila

Çan

Çarşaf

Çatal

Çivi

Çomak

Çuval

Davul

Demir

Döşeme

Düğme.

Ekmekçi Küreği

Ekvator

Elektrik Sondası

Fener

Fıskiye

Füme

Gazete

Hakkuran Kafesi:(Derme, çatma.ev).

Hokka

Hotozlu Ayna:(Oymalive.süslütepeliği bulunan ayna).

Işık

ilaç

İp.

İskandil

İsk~mle

İ.~A~B~C~D~E~F~G~H~I~J~K~L~M~N~O~P~Q~R~S~T~U~V~W~X~Y~Z~

Karyola

Kılıç

V.1111t

vn~...i. a

Kösele

Yn1r1p

Kumbara

Kurşun

T.11a.1.1.11a

Leğen

Lenger

dakat

Mangal

1\1asa

Maşa

Merdiven

Mermer

Mıknatıs

Mızrap

14~...c- Maksuresi

Minder

J\1U.1T1

Musluk

Mürekkep

Nargile

Ney

vn~...

Q1r1ra

fat.1.11n~...

Pamuk İpliği

Panjur

'D~...

Peçete

Pembe Atlas

Pencere

Perde

11Anô

Potin

Pulat: (Çelik)

Reçete

ᠪᠠᠨᠳᠠ
ᠪᠠᠨᠳᠠᠭᠤ
Sandal
Sandalye
Seccade
Sepet
ᠰᠡᠭᠡᠳᠤ
Sopa
Süpürge
Şamdan
Şeker
Şişe
Tabak
ᠲᠠᠪᠠᠭ
Tahtaparmaklıklı Kapı
Tahtaperde
ᠲᠠᠬᠤᠲᠤᠭᠤᠷᠳᠡ
ᠲᠠᠭᠤᠰᠤ
Tekerlek
ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠯᠡᠭ
Telgraf
Tencere
Teneşir
Tepsi
ᠲᠡᠭᠡᠰᠢ
ᠲᠡᠭᠡᠰᠢ
ᠲᠡᠭᠡᠰᠢ
Tir :(Ok)
Trelam
Tulumba
Tuvalet
Ud
Yastık
ᠶᠠᠰᠲᠢᠭ
Yelpaze
Yemiş Sepeti
Yorgan
Yorgan, 'Firesi
Zaptiye
Zincir

GEZİNTİ ARAÇLARI:

Fayton

Muş :(Altı düz gezinti teknesi).

Otomobil

Sandal

Talika :(Üstü kapalı, hafif yaylı fayton).

Vapur

rr\TT,riT7T f 'T' A nfn T r:n-j- "(Zr:rr)\Tr~riT?TOn,T~DTT rfc:itl\..f
UV.II... I UL,U I f-\D!K.L.CKI Ve UV.II... I UL,U!IIIJ.Ch...I LI.ö.J.IVI
Arn.ADT
.C:U...L.JLI.L\..I

A- Eleğim-Sagma:(Gökkuşığı).

Ay

Dolunay

n.AJr

Güneş

TT A CTT AT TTT fctfl
nJ-\,;) 1 J-\LII'-.. l,;)llVIL,CKL

Al Basmak:(Temizliğe dikkat edilmediğinden ateşli hastalığa yakalanmak).

Hunnak: (Boğazda yerleşip yutkunma güçlüğüne yol açan hastalıkların genel adı).

Paçavra

Taun

VP HA'n A on
T A II TD T PD.

A l. ••
riAuauā~

Akrep

Ar,

Aslan

Ayı

Av Zağarı

Va. h. h.

Baykuş

Beygir

Böcek

Canavar

Ceylan

Çakal

Çingirak

Deve

Ejder

Fare.

Hindi

Horoz

Hüthüt:(Süleyman

peygamberin Saba Malikanesine elçi gönderilen kuş).

İnek

Gaga

Güvercin Palazı

Karga

Kaplan

Kaplumbağa

Keçi

Köpek

Kunduz

Kurbağa

Kurt

Kuş

$$Y_{J, \tilde{U}, \tilde{L}, U}$$

Maymun

Örümcek

Pençe

Pire

C. j. 131,--
un. J. J. V. J. -.

Tavuk

Yarasa Kuşları

Yavru Kuş

Yengeç

Yılan.

İyi- i v'p, T A TT Lı T iç,TV\IVLDR:n i.

nJUL.Üf. l

n"" 'LTVHÜW""ua

İçki

Kahve

Konyak

IK
IVJ.r;L;

D<>1-1
I-u.n.l

n.-l...rT
raiUL;

U...ll-
I.r;L;

Sigara

C::4-
LJÜf

Şarap

h"l^{TC1}A'T
i:>j-l"nK.Új-\\l."lLJ-\\KL^T

Ağız

Avuç

Ayak

Dnl,l,l.-
vauii

Baş

Beyin

"Q-ilalr
LJLJ-\\n...

Boğaz

Boyun

Burun

n:l
J.JH

Diş

n;
J.JH

nnrlalr
J.JH-\\n...

Bl

BH:~v

~u;::;uañ

(":l;{h;:lr
J.JH-\\n...

Göğüs

Göz

V...Q;LQ;
L...Q;LQ;

Kalp

Kaş

Kirpik

Y~1...vı

17LlJ...llr

V...1...1...
L...Uia..

lA"~11-A;
lVl;::;uañ

lVlide

Om11z

Dn---nrlr
rauiari.

V;::;uañ...
J.JH-\\n...

lj"

Ajur

Akik:(Silisyum bileşiklerinden biftineral .Genellikle volkanik.Jfay~l~rın
İçindeki boşluklarda bulunur. Yapısında.çeşitli renkte paralel damarlaFgöze
Çarpar.Akiklere en çok volkanik arazilerde rastlanır ve öteden beri yüzük
Taşları.düğüneler.ve diğer süs eşyatı:ı.yapımında kullınırlar.

Bizde" yementaşı adı verilenkırınızıtaşların bir kısmı da akik çeşididir.(Türk Ansiklopedisi cilt 1,Genel Kültür Ansiklopedisi)).

Cevher

Çelenk'(Eskiden kadınların başlarına taktıkları sorguç).

Çorap

T\...äiüüüüü V-...üüüüü

Plh,0
..L...itvl.2?::,"

Di....., m' r,
uuua.,

Bl. $\frac{1}{1000} < 1; \dots 1^r$, **t.x.** $\frac{1}{1000}$.

Fes

Gecelik

Gecelik Gömleği

1. The first part of the paper is devoted to the study of the asymptotic behavior of the solutions of the system (1) as $\epsilon \rightarrow 0$. It is shown that the solutions of the system (1) converge to the solutions of the system (2) in the sense of the weak convergence in the space $L^2(\Omega; \mathbb{R}^n)$.

$$r, \dots, j_i, l, r$$

Inci

ipek

Kordiyal:(Yüreğiferahlatan bir tür sıvı ilaç).

$$V_{n \dots V_{t1} \dots l' \dots}$$

Kumaş

Küpe

$\frac{1}{\sqrt{1-\beta^2}}$

l\lf-iolr
.1.vi.ii.,r...

$$\frac{\text{Inf.} \sim \text{lr}}{\text{iviu.}, I'..a}$$
$$\frac{1}{V} \int_V \mathbf{v} \cdot \mathbf{v} \, dV = \frac{1}{V} \int_V \mathbf{v} \cdot \mathbf{v} \, dV$$

Pantolon

Pomatla: (Saça sürülen bir tür krem).

$$D_{l, \dots, l_n} u_{l, \dots, l_n}$$

Rugan

$$\frac{C_{1, \dots, i, \dots, C}}{1JCv_1}$$

Şam Kumaş1

IV.LL...ii:LD1'.~VD UJ'I rll' J-ll.JL.f.KL T.

Il lrt::..

A...4-:n+

Awukat

Dalkavuk

Doktor

Evliya

Fitnat:(Divan Şairi).

Hacamat:(Şişe ya da kavanozla vücudun bir yerine kan topladıktan sonra orayı çizerek kan alan kimse)

Hekim

Muhtar

Müezzin

Nukba :(Tekkede şeyhe yardım eden en kıdemli derviş).

Zaptiye :(Polis ve bekçiler).

:tvfE)""vE İSİ:tvfLERİ:

Ceviz

Plum

Karpuz

Şeftali

Vişne

İ U J A . N . D I . J D D 1 İ J A . İ İ İ U K L 1 . . , K L

Destan

L - t a n . ı

Gazel

Kayabaşı:(Bir Anadolu ezgisi ve bu ezgisiyle söylene koşma)

Komedy

Koşma

İ v i a . . , a . ı

İ n n m n

D 1...v,A,...~
1..1.1.1.1.;;10.1
V ~1...1;
.1.auuu.i

YEJVIEK İSİ!v1LERİ:

Badem

Dnlrlrn
.uan...la

D.1
uä.l

Bal Peteği

Buz

Buzlu Şerbet

$$r_{\text{eff}} = \frac{r}{1 + \frac{r}{r_0}}$$

Cığır

Çiroz Salatası

Çorba

n,...,1....., ''
.LJVUUa

$$n_{jj'}^+$$

D1 $\dots$
 $\dots i \dots i \dots i \dots i \dots i a$

Fasulye

P1-nA11r
u

TI-nr.-1-1
1' 1;1)U.1'

Un... : D...1...~T -1...
 .1.1d\..1.1.Uv.1'H .Liv.1'UIHU

Herze

It's raining

Ispanak

Izgara

Kabak

Kaymak

Kestane

Kuyu F111~1ğ1

Lakerda:(A.ltıparmak balığının salamurası ile yapılan meze).

1., —
LiUHVU

Macun

Maya

Midye

Neftyağ1

17ER İSİNFLERİ:

Beyoğlu
Çamlıca
Erenköy
Galata
İÇEreilköy
İzmir
Kayseri
Karadeniz
Meneviş
Ortaköy
Parisyana
Qj...L-...j
U.L.E.H-...i
T-...f.MJ'--
1.iaULVH

İNDEKS

A

A•Eleğim..Sagma 233

Ağaç 271-316-335 ..336-343 ..344 ..346-350-351 ..355-365

Ağız 312,,314,-,327""364

Ahlak 338!!!339

Ahu215

Ajur 337

AkBaba264

Akik227

Akrep 271,,341

Aktör 310

Allah 263

Al Basmak237

Aftın 259..261

Alyon235

Anahtar 252•274 •3 55

Arı 241

Arpa338

Artist337

Aslan331

Ateş239 ...311--314-315

Avuç 332;342~343

Avukat217

Av Zağarı 313

Ay346

Ayal<i337

Ayı281

Ayna 341;312;343

B

Badem228

Bağ 316-336-331 ..3,g..3~8

Bahçe 21s,,266,-,292,,337,,,341 ,,347,,34g,,349,,3 s 1-,3 52"3 53"3 s~,h357

Balda 21 S,,219 ...225-342 ..343

Baldır 337

Balık 221-353

Bank 211 ..339

Baş270

İNDEKS

Baykuş 356
Bazar Alınan 236
Bebek337
Beygir 266
Beyin 321.,34g.,349.,J6l
BeyoğluSüô
Bıçak231
Bıldırcın 351
Bilek 341
Binlik ~~~spj~~~\$~-270
Binbir .O-ecce Masalları 232
Bira.273
Birahane271-273
Biz 238
Boğaz 312
Bonmorşe 225
Bostan 336
Boyun 358""364
Böcek343
Burun 347
Buz244
Buzlu Şerebet252
Büro2i1
C
{p~lll?~7
c~~~~?.1.9
Cehe~~lll\~74s310~325-333~342~34
Cemaat·Yeri285
Cennet 257-277
Cetvel 339
Cevher242
Ceviz346
Ceviz Ağacı 346
Ceylan299
Ciğer278
Cihan276
Cila 270-348

İNDEKS

Ç

Çakal 337,,,357
Çam248-357
Çamhca335
ÇarşafZd?
Çatal 212.,23~272
Çelenk 293
Çingirak 33 7
Çiçek 218.,,,264;313
Çiroz Salatası 232.,233
Çivi 362
Çomak233
Çorba233
Çorap 337

D

Dal 349
Dalkavuk 292
Dantelli Yen 242
Darbuka245
Davul 245
Demir264
Demiryolu335
Deniz299
D@stan275
Deve 234-264
Dil 345
Din 338
Diş 327
Diz 334
Doktor 291
Dolma 213-217-221...228
Dolunay 270
Dolap Beygiri Gibi Dönüp Durmak 266
Dondurma 272 ..
Döşeme 335
Dram255
Dudak 279-299-308-310-325-339-342-344-351

İNDEKS

Dut 231 ~233~236

Dut ağacı 292

Düğme342

Dükkan270

E

Efsun266

Ejder 274

EkmekçfK.üreği 232

Ekvator262

El 282...J10 ..319-337-344~358

Elbise ,306-337-348

ElektirikSondası 256

Elına243

Elmas 271 ..293-296-337-342

Ense 337

Ereköy 348

Ermeni 279...308

Evliya297

Ezan 221·230

F

Fare 246

Fasulye227

Fayton 335-336

F~ner346

Fes41~

Fesrengi~~7

Fındık 227 ..228

Fıskiye 218

Fıstık 228

Filozof 289-330

Fitil 304

Fitnat 238

İNDEKS

G

- Gaga272
Galata 347
Gazel 275
Gazino 271
Gazete 312
Gecelik 314
Gecelik q-ömleği 314
Gerdan247
Göbek282
Göğüs 282-33?1342-343-344
Gök330
Gömlük:314
Göz 270-27&-280-288-300-306-309-316-323-325-326-332-333-340-34 1"
342...343-347-354-359-360-363
Gözlük279
Gül 266-275-282-352
Güneş 335
Güvercin Palazı 271

H

- Hacamat282
Hacı Bekir Lokumu 271
Hafız 231
Hakkuran Kafesi 236
Harman291
Hayalet 354
Hayat Suyu 245
Hekim218
Herze 321
Hicaz 275
Hindi 235
Hindi Dolması 235

I

- Ispanak:235
Işık 348~355
Izgara 330

İNDEKS

İçki 231-273-274-277-278
İç Erenköy 236
İlaç 291
İmam 274-282-287
inci 256
İnek217
ip298
ipek 271-308-310-337-340
iskandil 330
İstanbul 279-312
İskemle 235
İstasyon Şosesi 336
K
Kabak215
Kadeh 271-272-276-277-278
Kadife Kılıf 272
Kafa 312
Kafas 275-339
Kağıt225
Kahve 248-249-266-281
Kalem 337
Kalp.271-276-280-288-308 310-329-331-333-336-342 346-350-352-361
Kameriye 340
Kapı 231-239-242-252-275-305-306-311-337-350-355-357-359-362
Kaplan360
Kaplum-bağa 243
Karadanız 279
Karga 221-281
Karpuz 359
Karyola 358
Kaş 216
Kaşık 218-280
Kayabaşı 256
Kayık279
Kaymak 245-246-248-249-250-259-314
Kayseri 270

İNDEKS

Keçi 233..235
Kedi309-
Kelebek 357
Kemençe 257*280
Kestançe 336
Kılıç 283
Kilit 358-359
Kol 334~337e341:,,343,,344,,357,,,35g
Koltuk 263:341-342
Komediya 274*310
Kompartıman 288-335
Konsole235
Konyak232
Kordiyal 251
Koşma27S
Kömür220
Köpek 234,,,239,,,314,,,337,,,340:351*364
Kösele 279
Köstebek 242
Köstek302
Kukla302
Kumaş 232..337-243
Kumbara225
Kunduz242
Kur' an231
Kurbağa243
Kurşun 35g..359
Kurt 259..359
Kuş 226..253-337-338-356-358
Kuyu259
Kuyu Fındığı 227
Kuzu 235e323e324~340

İNDEKS

L

Lakerda 272
Lamba235
Langa Bostanları 231
Lavanta Çiçeği 331
Leğen 220
Lenger 245-246
Limon 214-337
Lokanta399

M

Macun242
Maksure 241
Makat235
Manga1219
Manav274
Masa 271-308..311..347
Masal 254-296
Maşa 270-281
Maya.258
Maymun 339-359
Mektep322
~!ek 24S-246-274-307~347
Meme314
Meneviş261
Mendil 225-265
Merdiven 271-305-357-359-363
Mermer 314
Meyhane 273~347
Mezarlık 227,..312
Meyzin230
Mıknatıs 310
Mızrap275
Mide 341 ·346
Minare 221-243
Minber Maksuresi 249
Minder225
Misk 249..280

İNDEKS

Mucize 274
Muhtar274
Mum 314..338
Muska 224-225-226-242
Musluk 341
Muş 271
Muşamba 232
Müezzin 297
Mürekkep 222
N
Nargile 365
Ney 257
Nukba 216
O
Ocak 220
Ok 238-313
Okka 246-271-279
Oklu Yaylı Elmas İğne 235
Omuz 282-320..347
Onnan316
Ortaköy 279
Ot225-335
Ot Minder 235
Otomobil 271-340-348-349
Ö
Öd Ağacı 227
Ökçe 337
Ökse 239
Örümcek 243
P
Paçaura205
Paluze 219
Pamuk287
Ramuk İpliği 224
!an.Jur<J35..34s
Pantolon 342
Para·257..216-306-309

İNDEKS

Parisyana 245
Park 231
Parmak 275-362 ..365
Posa 313
Pastırma
Pazı 299
Peçete 341
Peksemet 252
Pelte 286
Pembe Atlas 271
Pençe 319
Perde 275-346
Peygamber 263-284-292
Pırasa 235
Pire 232
Pirinç 222
Pomada270
Posa 232
Potin235
Prens 271
Prenses 271
Pudra 335
Pulat 265
R
Rakı 271-272-276-286-346
Reçete 341
Roman 284
Rugan 235
Rüya304
S
Saat271 -276-277-342-353-355-372
Sabun340
Sandal279
Sandalye 253~327~333 ..343
Sardalya Salatası 232
Secemfo 227

İNDEKS

Sedef 227
Semiz Otu 235
Sepet 271-336
Sigara 266
Sihir 293
Silah 245-355
Sinek 252
Sirkeci 269-271
Sofa 353
Sofra 341
Soğan 221
Sopa 269
Su 219-220-269-271~274~286~291 ..327-340-342..344
Su Kabağı 213
Sulu Sepken 251
Süpürge224
Süt219 ..221-333-250-287 ..266-309
Ş
Şamdan 365
Şam Kumaşı 232
Şarap273
şeftati21s
Şeftali.Ağacı 218
Şeker257
Şeker Kutustıt271
Şerbet 274
Şeriat 338
Şeyh 219~297
Şeyhülislamlık Dairesi 23 h298
Şeytan 243~245:-,364
Şişe 274~348
Şose 216~335
Şurup242

İNDEKS

T

Tabak 250"25 1-255
Tabanca 298-314-349-353
Tahıl 279
Tahta Parmaklıklı Kapı 336
Tahta Perde 229
Talika 303
Tanbur 275
Tanrı 273-283-336
Taş 225
Tavan 303
Tavuk 320
Tekerlek 337
Telefon 232
Telgraf 232
Tencere 220..221-223-276
Teneşir 312
Tepsiler 12ss
Terazi 293
Tereotu 232
Tesbih 224*226-228.229-231...312
Tırıs 239
Tıraş 286
Tiya.trp+~çümesi 255,284,332
Toprak 31!
Trabzon 23.if...270
Trelam 281
Tren 34g..335.354
Tulumba 281
Turp 226
Tuvalet 255-307-309..355..356
Tütün 279

U

Ud 257,272,275

h~DEKS

V

Vadi 340

Vapur 348

Vişne 230-249

Y

Yahudi 270

Yalancı Dolma 353

Yarasa Kuşları 236-314

Yastık 285-288-360

Yaşı Yerlerde Sayılası 300

Yatak 359-362

Yavru Kuş 272

Yelken 269

Yelkovan 271

Yemiş Sepeti 276-336

Yelpaze 281

Yengeç 243~317~359

Yılan 236-314

Yo~lama220

Yorgan 225~313

Yorgan Tiresi 227

Yumurta 243

Yürek 317-334-344

Yüzük 296

Z

Zakkum Çiçeği

Zaptiye 231

Zaytinyağlı Dolma 221+318

Zincir 322

KAYNAKÇA

1) FERİT DEVELLIOĞLU

Osmanlıca - Türkçe
Ansiklopedik
Lugat

2) GÖRSEL

Büyük Genel Kültür
Ansiklopedisi

3) MEYDAN LAROUSSE

Genel Kültür Ansiklopedisi

4) ANA BRITANICA

5) MÜSVELP.İ NiHAT ÖZÖN

Osmanlıca- Türkçe
Sözlük

6) HÜSEYİN RAHİM GÜRPİNAR

" CADI TORAMAN "
GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİ: KEMAL BEK